

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ РОБОТОДАВЦЯМИ
ЗАДОВОЛЕНОСТІ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ
ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ
«ЕКОНОМІКА»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності роботодавців якістю підготовки фахівців (випускників, здобувачів вищої освіти, що проходили виробничу практику та/або дуальне навчання) за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkhoderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – роботодавці, в організаціях яких проходили виробничу практику, дуальне навчання здобувачі вищої освіти та/або працюють (-ли) випускники за освітньо-професійною програмою «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти (респонденти).

Опитування респондентів було проведено **в 1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною для роботодавців «Якість підготовки фахівців у ТДАТУ». Всього опитано **8 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#)

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

1 бал – якість відсутня;

2 бали – якість проявляється зрідка;

3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;

4 бали – проявляється часто;

5 балів – якість проявляється практично завжди.

Анкета складалася з восьми блоків питань, які включали: чинники, що найбільше впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання; задоволеність рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ; зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ; оцінка ТДАТУ, як закладу вищої освіти; оцінювання якостей та навичок фахівців ТДАТУ; актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці; коментар або побажання щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання роботодавцями якості підготовки фахівців за ОПП «Економіка» за критерієм «Які з наведених нижче чинників мають, на Вашу думку, найбільший вплив на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання?» наведено в таблиці 1.

Таблиця 1 – Оцінювання чинників, що найбільш впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	12,5	50	25,0	12,5	0
Здатність до навчання	75,0	12,5	12,5	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	75,0	12,5	12,5	0	0
Розв'язання проблем	87,5	12,5	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	75,0	25,0	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	50	37,5	12,5	0	0
Стратегічне мислення	87,5	12,5	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	87,5	12,5	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	50	50	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	50	37,5	12,5	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	62,5	37,5	0	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	62,5	25,0	12,5	0	0
Навички управління персоналом, колективом	62,5	37,5	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	75,0	25,0	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	75,0	25,0	0	0	0
Ведення ділової документації	50	37,5	12,5	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	75,0	25,0	0	0	0

Перелік чинників, що **найбільш** (максимальні відсотки за балом 5) на думку роботодавців, впливають на ефективність професійної діяльності фахівця та його кар'єрне зростання: по 87,5% - «розв'язання проблем», «стратегічне мислення», «націленість на кінцевий результат».

Найменш впливові чинники (мінімальні відсотки за балом 5): 12,5 % - «рівень загальнотеоретичної підготовки».

Результати оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців ТДАТУ

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Наскільки Ви задоволені рівнем професійної підготовки фахівців ТДАТУ, які працюють у Вас в організації/установі?	62,5	37,5	0	0	0
Наскільки Ви зацікавлені в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ?	75	25	0	0	0

З таблиці 2 не важко пересвідчитися у високій оцінці роботодавцями рівня професійної підготовки фахівців за ОПП «Економіка».

Результати оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання роботодавцями ТДАТУ, як закладу вищої освіти

У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Ділова репутація, імідж закладу	87,5	12,5	0	0	0
Конкурентоспроможність освітніх послуг	87,5	12,5	0	0	0
Професорсько-викладацький склад	87,5	12,5	0	0	0
Матеріально-технічна база	37,5	62,5	0	0	0
Система управління закладом	62,5	37,5	0	0	0
Якість освітніх послуг	87,5	12,5	0	0	0
Вміст навчальних програм	62,5	37,5	0	0	0
Використання новітніх, інтерактивних методів навчання	62,5	37,5	0	0	0

Аналіз таблиці 3 показує, що роботодавці **високо оцінили** ТДАТУ (максимальні відсотки за балом 5) по 87,5% - «ділова репутація, імідж закладу», «конкурентоспроможність освітніх послуг», «професорсько-викладацький склад», «якість освітніх послуг».

Результати оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Економіка» наведені в таблиці 4.

Таблиця 4 - Оцінювання якостей та навичок фахівців за ОПІ «Економіка»
У відсотках

Критерії оцінювання	Бали				
	5	4	3	2	1
Рівень загальнотеоретичної підготовки	50	37,5	13	0	0
Здатність до навчання	75,0	25,0	0	0	0
Здатність до аналізу і синтезу	75,0	25,0	0	0	0
Розв'язання проблем	62,5	37,5	0	0	0
Здатність застосовувати знання на практиці	62,5	37,5	0	0	0
Рівень базових (професійних) знань і навичок	75,0	25,0	0	0	0
Стратегічне мислення	62,5	37,5	0	0	0
Націленість на кінцевий результат	87,5	12,5	0	0	0
Здатність працювати в колективі, команді	75,0	25,0	0	0	0
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	75,0	25,0	0	0	0
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	50	37,5	13	0	0
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	87,5	12,5	0	0	0
Навички управління персоналом, колективом	62,5	37,5	0	0	0
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	75,0	25,0	0	0	0
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	75,0	25,0	0	0	0
Ведення ділової документації	50	50	0	0	0
Вміння логічно мислити, робити правильні висновки, послідовно і обґрунтовано висловлювати особисту думку	62,5	37,5	0	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що роботодавці **високо** оцінили наступні якості та навички фахівців за ОПП «Економіка» (максимальні відсотки за балом 5): по 87,5% - «націленість на кінцевий результат», «націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання».

Менші відсотки отримали наступні критерії якості (мінімальні відсотки за балом 5): 50% - «рівень загальнотеоретичної підготовки», «здатність пристосовуватись до нових ситуацій», «ведення ділової документації».

Результати відповідей роботодавців на питання **«Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?»** показують найвищі бали оцінювання (рис. 1).

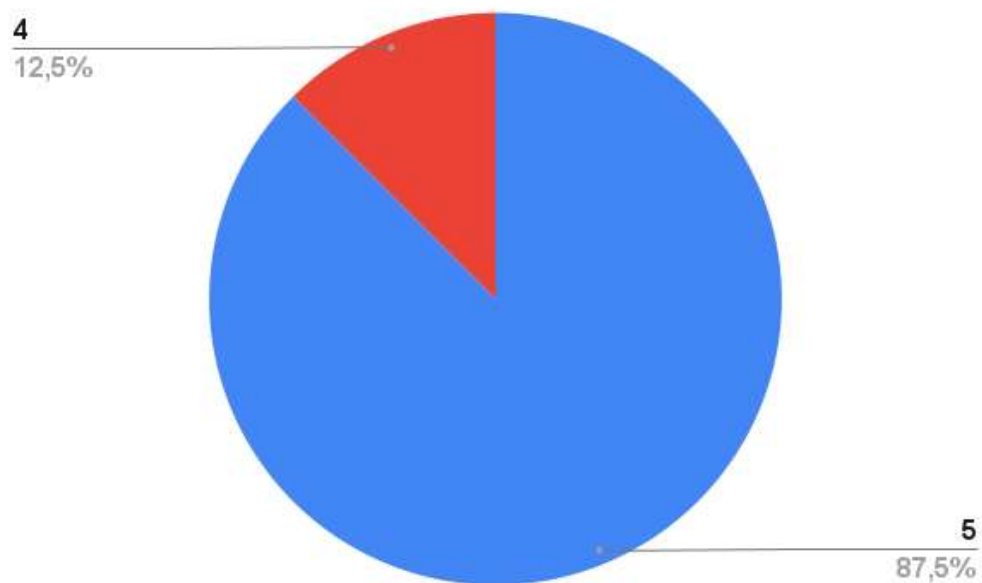

Рис. 1. Оцінювання респондентами «Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень та сучасного ринку праці?» (у відсотках)

Коментарі та побажання роботодавців щодо компетентностей та результатів навчання за даною освітньою програмою «Економіка» наступні:

- 1) збільшити увагу до аналітичних та комунікаційних навичок;
- 2) підсилити управлінські навички;
- 3) посилити компетентності управління розвитком неприбуткових організацій.;
- 4) в навчальних практиках застосовувати як завдання ситуативний аналіз та кейси;
- 5) бажано, щоб завдання виробничої практики знаходить своє відображення у атестаційному кваліфікаційному іспиті або кваліфікаційній роботі.
- 6) всі освітні компоненти доцільні.

Висновки

Результати моніторингу продемонстрували достатньо високий рівень задоволеності роботодавців якістю підготовки випускників за освітньо-професійною програмою «Економіка» другого (магістерського) рівня вищої освіти (62,5% «відмінно» та 37,5% «добре»). Оцінювання респондентами актуальності освітньої програми на рівні 87,5% та зацікавленість в прийомі на роботу фахівців ТДАТУ на рівні 75% демонструють, що ОПП, в цілому, забезпечує підготовку магістрів з економіки у відповідності до вимог ринку праці. Однак, пропозиції керівників підприємств / установ окреслюють і шляхи подальшого удосконалення процесу підготовки фахівців, передусім шляхом запровадження інноваційних методик викладання задля підсилення аналітичних, управлінських та комунікаційних навичок випускників.

Інші побажання роботодавців уже реалізуються кафедрою: управління розвитком неприбуткових організацій входить до змісту дисципліни за вибором здобувачів «Економіка неприбуткових організацій», завдання виробничої (переддипломної) практики полягають у зборі інформаційно-аналітичного матеріалу для 1 та 2 розділів випускної роботи.

Коментар щодо навчальних практик не береться до уваги, оскільки ОПП магістерського рівня не передбачає їх проведення.

Гарант ОПП «Економіка»
за другим (магістерським)
рівнем вищої освіти, к.е.н., доцент

Наталія ПОЧЕРНІНА

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР